



Nimikkosopimushankkeen raportti 1/2011

Maa/alue	Botswana
Hanke	Francistownin koululaiset
Hankenumero	17410
Kumppani	Evangelical Lutheran Church in Botswana (ELCB)
Raporttija, kuvat	Marja Alastalo, Toivon Paikka -ohjelman koordinaattori.

Hankkeen kuvaus

Toivon Paikka (Tsholofelong) -ohjelma on toiminut Francistownin seurakunnassa vuodesta 1992 alkaen avustaen ja tukien syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria koulutuksen ja erilaisten tukitoimien kautta. Ohjelma tarjoaa päiväkotipaikan 35 vähvaraiselle, orvolle tai hiv/aids -taustan omaavalle lapselle.

Lukutaitoryhmä kerää luokkaan lapsia, joiden koulutie ei ole alkanut normaalisti. Koulua jo käyviä lapsia ja nuoria tuetaan materiaalisesti, henkisesti ja hengellisesti. Myös perheitä ja vanhemmuutta tuetaan neuvontatyön ja koulutuksen kautta.

Kuvassa ovat Toivon Paikan toimitilat; parakit ja luokkahuone sekä alakerran toimistotilat. Yläkerrassa toimii Masasin päiväkotiti.



Francistown on ollut vuosikausia hiv-tilastojen kärkipäässä. Viimeisin tilasto (Botswana AIDS Impact Survey III, 2008) osoittaa, että Francistownin aikuisväestöstä 23,1 % kantaa virusta (18,3 % miehistä ja 27,2 % naisista). Ikäryhmässä 31–49 -vuotiaat, johon lasten ja nuorten vanhemmat enimmäkseen kuuluvat, prosenttiluku on 43,6 %. Näin ollen hiv ja aids -kysymykset ja niihin liittyvä ahdistus ja pelko ovat luonnollinen osa Francistownin asukkaiden jokapäiväistä elämää samoin kuin alueella tehtävää työtä.

Nykyään Botswanan hallitus tarjoaa aidiin sairastuneille ilmaisen lääkityksen. Näin ollen hiv-positiivisuus ei enää merkitse pikaista kuolemaa. Toimiakseen lääkitys vaatii kuitenkin monipuolisen ruokavalion, mihin monilla köyhillä ei ole varaa.

Botswanalainen yhteiskunta on käynyt reilun 40 itsenäisyysvuotensa aikana läpi pikaisen muutoksen yhdestä Afrikan köyhimmistä maista keskinkertaisen tulotason

maaksi. Tämä murros on johtanut vanhoista perinteistä luopumiseen ja maalta kaupunkiin suuntautuvan muuttoliikkeen syntymiseen. Nuori ikäpolvi on modernin teknologian ja tavarapaljouden keskellä kovassa paineessa; halu saada pikaisesti kaikki uusimmat laitteet on kova. Tämä tekee nuorista haavoittuvia erilaiselle hyväksikäytölle. Toivon Paikan ohjelmassa pyritään tuomaan esiin myös näitä asioita ja saamaan nuoret siten tietoisiksi niistä vaaroista, joita heidän tiellään on.

Hankkeen toiminnot raportointiaikana

Raportointiaikana 35 lasta on saanut päiväkotipaikan Masasin päiväkodista. Päiväkoti on kokopäiväinen ja lapset saavat opetuksen lisäksi aamiaisen, lounaan ja välipalan. Ohjelma on tarjonnut 12 lapselle koulukyydin. Loput lapsista asuvat lähellä päiväkotia tai sitten sosiaalityö maksaa heidän matkakulunsa. Kaikille lapsille on hankittu talveksi koulupuvut ja verryttelyasut.

Lukutaitoluokassa opiskelee kaksi poikaa, Onkabetse ja Thusego (kuva oikealla), jotka ovat jääneet pois koulusta sosiaalisista syistä. Toivon Paikka -ohjelman kautta he ovat saaneet opetuksen lisäksi päivittäisen aamupalan ja lounaan sekä vaatteita tarpeen mukaan. Lukutaitoluokkaan tullessaan heillä oli vain yksi vaatekerta, joka luonnollisesti likaantui viikon kuluessa. Suunnitelmana on, että vuoden lopulla pojille etsitään koulupaikat alakoulusta ja, että he ensi vuoden alusta alkaen jatkavat koulunkäyntiä muiden lasten tapaan.



Toivon Paikka -ohjelmalla on rekistereissään 135 ala- ja yläkoululaista (kuvassa vasemmalla Toivon Paikan koululaisia läksyjensä parissa). Heistä 73 on poikia ja 62 tyttöjä. He ovat kaikki tulleet ohjelman piiriin Francistownissa asuessaan. Jotkut heistä asuvat tällä hetkellä kuitenkin lähikylissä, joista heille on löytynyt ma-

joitus perheen tai sukulaisten luota. Toivon Paikka tarjoaa näille lapsille ja nuorille seuraavia palveluja:

- Ala-koulua käyville lapsille tarjotaan päivittäin lounas ja valvottua iltapäivätoimintaa.
- Materiaalista tukea koulupukujen ja -kenkien, pesuvälineiden, sekä opiskelumateriaalien muodossa.
- Sisäoppilaitoksissa oleville (9) nuorille kustannetaan tarvikepaketti (laukku, lakanat, silitysrauta, vedenkeitin jne.).
- Jatkovaa neuvontaa ja seurantaa koti- ja koulukäyntien sekä henkilökohtaisten keskustelujen muodossa.

- Viime vuoden ylioppilaille tarjotaan mahdollisuus rekisteröityä korottamaan arvosanoja.
- Lisäksi tarjotaan jatko-opiskelumahdollisuuksiin liittyvää neuvontaa ja tukea.



Vanhempien (lähinnä yksinhuoltaja-äitejä) tukeminen on ollut yksi painopisteistä vuoden 2011 alkupuoliskolla. Heitä on kutsuttu erilaisiin koontumisiin. Heille järjestettiin myös viikonlopputyöpaja, jonka tavoitteena oli tukea yksinhuoltajaäitejä toimeentulon hankkimisessa. Heille opetettiin mm. kotipuutarhan hoitamista ja teeleipien leipomista nuotiolla. Kuvassa äitejä saapumassa viikonlopun työpajatapaamiseen.

Yhteistyö sosiaalitoimen, koulujen ja muiden kansalaisjärjestöjen kanssa on jatkuvaa. Maaliskuussa Toivon Paikka -ohjelman työntekijä oli yhtenä ohjaajana Childline-järjestön organisoimalla leirillä, johon osallistui 50 lasta ja nuorta. Childline-järjestö taistelee lapsityötä ja muuta lasten hyväksikäyttöä vastaan.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset raportointiaikana

- Yhteensä 35 orpoa ja avuntarpeessa olevaa lasta on saanut päiväkotipaikan Masasin päiväkodissa, 12 lapsista on saanut myös koulukyydin.
- Kaksi (2) poikaa on saanut päivittäisen opetuksen ja ruokailun lukutaitoluokassa.
- Keskimäärin seitsemän (7) lasta on käynyt syömässä lounaan Toivon Paikassa ja heistä keskimäärin viisi (5) on osallistunut iltapäiväohjelmaan. Perjantaisin luvut ovat suuremmat koska silloin koulut eivät järjestä iltapäivätoimintaa.
- Yhdeksän (9) nuorta opiskelee sisäoppilaitoksessa. Neljä (4) heistä opiskelee pojille tarkoitettussa erityiskoulussa ”Bana Ba Metsi”. Heistä kolme (3) valmistuu parhailaan alakoulun päättökokeisiin. Sisäoppilaitoksissa opiskeleville on kustannettu perustarvikepaketti, joka sisältää mm. lakanoita, vedenkeitin, pyyhkeitä yms.
- Materiaalista apua mm. pesuvälineitä on annettu 40 lapselle ja nuorelle.
- Kahta (2) nuorta on tuettu ammattiin valmistavissa opinnoissa (toinen opiskelee laborantiksi ja toinen kirvesmieheksi).
- Koululaisten vanhemmille on järjestetty kaksi kokousta ja yksi viikonloppuleiri. Yhteensä 20 äitiä on osallistunut näihin tapaamisiin. Heistä yhdeksän (9) on perustanut kotipuutarhan omalle tontilleen. Viisi (5) yksinhuoltajaäitiä on aloittanut puutarhapalstatoiminnan sosiaalitoimen tarjoamalla alueella. Yhdelle äidille järjestyi työpaikka paikallisesta ravintolasta.
- Raportointiaikana on tehty 41 kouluvierailua ja 76 kotikäyntiä.
- Asiakaskontakteja toimistossa on ollut 372.

Muita huomioita/viestit työn tukijoille

Lasten ja nuorten asialla oleminen ja heidän etujensa ajaminen on ollut Toivon Paikan ja sitä edeltäneen slummiprojektin painopisteenä jo muutaman vuosikymmenen ajan. Kehitystä on tapahtunut joillain saroilla, mutta monen yksittäisen tapauksen kohdalla tuntuu, että eteenpäin mennään hyvin, hyvin hitaasti ja pienin askelin. Ja joskus tulee sitä takapakkiakin.

Kuitenkin, vuosien varrella Toivon Paikan työntekijät ja seurakunnan päättäjät ovat saaneet kokea Jumalan uskollisuutta. Vaikka muilla järjestöillä on saattanut olla suuremmat budjetit ja paremmat mahdollisuudet auttaa laaja-alaisesti asiakkaitaan, ovat Toivon Paikan siunauksena olleet uskolliset kummit ja lahjoittajat sekä Suomen Lähetysseura heidän välikätenään. Tätä uskollisuutta ja sen merkitystä ruohonjuuritasolla ei voi kylliksi korostaa. Se mahdollistaa pitkäjänteisen työn, asiakkaiden rinnalla kulkeamisen ja sen, että Toivon Paikassa voidaan nähdä lasten kasvavan aikuisiksi ja ottavan oman paikkansa yhteiskunnassa rakentavalla tavalla.

Siunatkoon Taivaallinen Isämme Teidät kaikki, Rakkaat Ystävämme siellä Suomessa!



Masasin päiväkodin lasten tervehdys.